12/10/2019

Νόμπελ στον συγγραφέα που στήριξε τους Σέρβους στον πόλεμο της Γιουγκοσλαβίας

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Ένας από τους πιο αμφιλεγόμενους συγγραφείς του 20ου αιώνα, ο Αυστριακός Πέτερ Χάντκε, τιμήθηκε με το Νόμπελ Λογοτεχνίας για το 2019, αμφιλεγόμενος όχι τόσο για το συγγραφικό του έργο όσο για τη στάση που είχε κρατήσει κατά τον πόλεμο που οδήγησε στη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας.

Ο Χάντκε, 76 ετών, κέρδισε το Νόμπελ Λογοτεχνίας 2019 για «μια επιδραστική εργασία η οποία με γλωσσική επινοητικότητα διερεύνησε την περίμετρο και την ιδιαιτερότητα της ανθρώπινης εμπειρίας», ανέφερε σε ανακοίνωσή της η Ακαδημία.

Ο Χάντκε καθιερώθηκε ως ένας από τους πιο επιδραστικούς συγγραφείς στην Ευρώπη μετά τον Β’ Παγκόσμιο Πόλεμο, ανέφερε η Ακαδημία, με ένα έργο που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων μυθιστορήματα, δοκίμια και θεατρικά έργα, ενώ έγινε γνωστός και ως συν-σεναριογράφος της πολυβραβευμένης από τους κριτικούς ταινίας «Τα φτερά του έρωτα» (1987) του Βιμ Βέντερς.

Ωστόσο, στις 18 Μαρτίου του 2006, στο Ποζάρεβατς, ανάμεσα στο πλήθος που

παρέστη στην κηδεία του Σλόμπονταν Μιλόσεβιτς, βρέθηκε ο Αυστριακός συγγραφέας και δραματουργός Πέτερ Χάντκε. Στις 27 Μαρτίου στο γερμανικό περιοδικό Focus, ο Χάντκε δήλωσε ότι «ο Σλόμπονταν Μιλόσεβιτς δεν ήταν δικτάτορας». Στις 6 Απριλίου, η γαλλική πολιτική επιθεώρηση Le Nouvel Observateur κατήγγειλε την παρουσία του συγγραφέα στην κηδεία του πρώην προέδρου της Σερβίας.

Στην κηδεία του Μιλόσεβιτς, ο Χάντκε είχε αναφέρει: «Ο κόσμος, ο αποκαλούμενος κόσμος, γνωρίζει τα πάντα για τη Γιουγκοσλαβία, τη Σερβία. Ο κόσμος, ο αποκαλούμενος κόσμος, γνωρίζει τα πάντα για τον Σλόμπονταν Μιλόσεβιτς. Ο κόσμος, ο αποκαλούμενος κόσμος, είναι σήμερα απών όχι μόνον σήμερα και όχι μόνον από εδώ. Γνωρίζω ότι δεν γνωρίζω. Δεν γνωρίζω την αλήθεια. Ομως κοιτώ. Ακούω. Αισθάνομαι. Θυμούμαι. Και γι’ αυτό είμαι σήμερα παρών κοντά στη Γιουγκοσλαβία, κοντά στη Σερβία, κοντά στον Σλόμπονταν Μιλόσεβιτς».

Όμως ήδη από το 1991 ο Αυστριακός συγγραφέας με ανοιχτή επιστολή στα ΜΜΕ αντιτάχθηκε στη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας και κατήγγειλε ότι η σύσταση σλοβενικού κράτους «δεν υποκινούνταν από την παραμικρή ευγενική ιδέα, σε αντίθεση με τη συμβίωση των λαών που συνιστούσε το ιδεολογικό τουλάχιστον υπόβαθρο της γιουγκοσλαβικής ομοσπονδίας».

Το 1999 περιέγραφε την κατάσταση στο Κοσσυφοπέδιο ως εξής: «Στη Γιουγκοσλαβία, το ΝΑΤΟ έφτασε σ’ ένα νέο Αουσβιτς… Αυτός ο πόλεμος δείχνει μ’ έναν τρομακτικά αναπάντεχο τρόπο την αιώνια βαρβαρότητα… Τότε ήταν οι θάλαμοι αερίων και τα εκτελεστικά αποσπάσματα. Σήμερα είναι δολοφόνοι με τα κομπιούτερ από 5.000 μέτρα ύψος».